

Pensum HIS203: Historiske kjelder og kjeldekritikk

Metode

Andresen, Astri, Sissel Rossland, Teemu Ryymin og Svein Atle Skålevåg (2012): *Å gripe fortida. Innføring i historisk forståing og metode*, Oslo.

Meyer, Christian og Ingvar Mæhle (2005): *Kildekritisk innføring*, Bergen.
(*Min side*, fillager for emnet)

Pauludan, Helge (1978): "Den kildekritiske terminologi" i Fink, J., Jens Chr. Manniche og Helge Paludan *Kildekritisk tekstsamling*, Aarhus. (*Min side*, fillager for emnet)

Tema 1: Antikken

Kjelder

Cooley, Alision E. & M.G.L. Cooley (2004): *Pompeii – A Sourcebook*. London.
Elektronisk, ebrary Uib:

<http://ask.bibsys.no/ask/action/show?kid=biblio&cmd=reload&pid=120702940>

http://web2.udg.edu/ice/doc/pompeia/llibres/COOLEY&COOLEY_PompeiiASourcebook.pdf

Tema 2: Mellomalderen

1. Den konstantinske donasjonen

Litteratur

Otto, Bishop of Freising: *The Two Cities. A Chronicle of Universal History to the Year 1146 AD.*, New York, 2002. (s. 279-280)*

Dante, *Monarchia*, Cambridge 1995. (s. 127-133, 139-143)*

Lorenzo Valla, "On the Donation of Constantine", i Bowersock, G. W. (2007): *Lorenzo Valla, On the Donation of Constantine*, Cambr. Mass. (s. 3-19, 43-95, 133-161)*

Bowersock, G. W. (2007): *Lorenzo Valla, On the Donation of Constantine*, Cambr., Mass. (Introduction: s. vi-xv)*

Black, R. (1995): "The Donation of Constantine: A New Source for the Concept of the Renaissance", i Alison Brown (red.): *Languages and Images of Renaissance Italy*, Oxford. (s. 51-85)*

Kjelder

Den konstantinske donasjon: i Bowersock, G. W. (2007): *Lorenzo Valla, On the Donation of Constantine*, Cambr. Mass. (s. 163-183)*

2. Snorre og sagakritikken

Litteratur

Koht, Halvdan (1921/1964): "Sagaenes opfatning av vår gamle historie", i Koht, Halvdan, *Innhogg og utsyn i norsk historie*, Oslo. (s. 76-91)*

Helle, Knut (2001): "Hovedlinjer i utviklingen av den historiske sagakritikken," i Hagland, J. R. og S. Supphellen (red.), *Leiv Eriksson, Helge Ingstad og Vinland* (Det kongelige norske videnskabers selskab. Skrifter 1), Trondheim. (s. 13-40)*

Kjelder

Snorre Sturluson, *Noregs kongesoger*, Gjøvik, 1982. (Fortale: s. 9-11; Soga om Olav den heilage: 58-108)*

Tema 3: Tidleg moderne tid

Litteratur

Dyrvik, Ståle (1983): *Historisk Demografi*, Bergen. (kap. 2, 3 og 14)

Sandvik, Hilde (1985): "Kvinner i bynæringer på 1700-talet", i Tranberg, Anna og Harald Winge, *Kvinnekår i det gamle samfunn ca. 1500-1800*, Oslo. (s. 65-91)

Sogner, Sølvi (1990): *Far sjøl i stua og familien hans : trekk fra norsk familiehistorie før og nå*, Oslo. (kap. 1 og 2)

Sogner, Sølvi (1991): "Rettsprotokollen som kjelde til mentalitet og kultur i europeisk historieforskning" i Martinsen, Liv, *Tingboka som kjelde*, Oslo. (s. 7-19)

All litteratur er tilgjengeleg digitalt i NB Bokhylla: <http://www.nb.no/bokhylla>

Kjelder.

Asbjørnsen, P. Chr m.fl. (2000): *Erotiske Folkeeventyr, Jenta som skulle akte møydommen sin*. Oslo.*

Ressurside for historie grunnfag (AHKR):

Forordningar om husmenn 1750 og 1752
Forordning om tenestefolk 1754
<http://www.hist.uib.no/grunnfag/kjelder>

Arkiv for Dansk Litteratur:

Ludvig Holberg (1723), *Jeppe paa Bierget eller Den forvandlede Bonde*, akt 1, scene 1-5.
http://adl.dk/adl_pub/vaerker/cv/e_vaerk/e_vaerk.xsql?ff_id=5&id=1560&hist=mJ&noc=adl_pub

Ludvig Holberg (1737), *Af Den berømmelige Norske Handels-Stad Bergens Beskrivelse*, kapittel 8: Om Indbyggernes Naturel, Skik og Sæder.
http://adl.dk/adl_pub/pg/cv>ShowPgText.xsql?noc=adl_pub&p_udg_id=30&p_sidenr=17

Digitalarkivet:

Manntal 1701 for Søndre Bergenhus Amt, utdrag frå Voss.
<http://digitalarkivet.no/cgi-in/webcens.exe?slag=visbase&filnamn=1701sba&metanr=11>

1801-telling for 1235 Voss.
<http://digitalarkivet.no/cgiwin/webcens.exe?slag=visbase&filnamn=f18011235&spraak=n&metanr=339>

Offentleg skrifte (Publique Absolverte) i Voss prestegjeld 1726-1767.
<http://digitalarkivet.no/cgiwin/webcens.exe?slag=visbase&filnamn=pa12351726a&spraak=n&metanr=3410>

Døypte i Voss prestegjeld 1736-1743.
<http://digitalarkivet.no/cgiwin/webcens.exe?slag=visbase&filnamn=dp12351736&spraak=n&metanr=3432>

Vigde Voss 1709-1816.
http://digitalarkivet.no/cgiwin/webcens.exe?slag=visbase&filnamn=vossVigd&sp_raak=n&metanr=149

Prosjekt for nettbaserte hovedfagsstudier (PNH):

Christian den femtes norske lov 1687.
1-21, *Om Borgen og Forløfter.*
3-19-1..19: *Om Umyndige og Værger.*
3-21: *Om Tienistefolk paa Landet og i Kiøbstæderne, Inderster og Løsgængere.*
6-5: *Om Børns Forseelse imod Forældre, item Husbonds og Hustruis.*
6-13: *Om Løsagtighed.*
<http://www.hf.uio.no/iakh/forskning/prosjekter/tingbok/kilder/chr5web/chr5register.html>

Åsheim, Håkon og Digitalpensjonatet:

Avskrifter av tingbøker for Hordaland.
Tingbok nr. I. A. 36 1751-1755 for Sunnhordland året 1752, utdrag folio 37a, 40b-41a, 52a-52b.
<http://digitalarkivet.uib.no/DA/tb12001752sh.htm>

Tema 4: Moderne tid

Litteratur

Bull, Edvard (1979): *Norge i den rike verden: tiden etter 1945.* I Mykland, K. (red): *Norges historie bd 14.* Oslo. (s. 40-49)*

Dahl, Hans Fredrik, G. Hjeltnes, B. Nøkleby, N. J. Ringdal og Ø. Sørensen (red) (1995): *Norsk krigsleksikon 1940-45.* Oslo. (landssvik s. 242-3, tyskertøs s. 428-29)*

Eriksen, Knut Einar og T. Halvorsen (1990): *Norge i krig bd. 8 Frigjøring.* Oslo. (s. 229-261)*

Olsen, Kåre (1999): Da freden brøt løs. I Ugelvik Larsen, S. (red): *I krigens kjølvann.* Oslo. (s.275-295)*

Kjelder

Andenæs, Johs (1945): *Rettsoppgjøret.* Oslo. (s. 5-31)*

Andenæs, Johs (1980): *Det vanskelige oppgjøret.* Oslo. (s. 257-260)*

Berggrav, Eivind (1945): *Folkedommen over NS. Hva vil være rett av oss?* Kirke og Kultur nr. 1 (s. 18-22, 32-37)*

BT debatt. «Krigshistorien vi ikke snakker om». Mai 2008*

Om landssvikoppgjøret. Innstilling fra et utvalg nedsatt for å skaffe tilveie materiale til en innberetning fra Justisdepartementet til Stortinget. Nedsatt 22. desember 1955. Innstilling avgitt 11.januar 1962.*

Kap. II. Historisk innleiing ved Magne Skodvin (s. 8-35)

Kap. IX. Debatten omkring landssvikoppgjøret (s. 471-503)

Rettsoppgjøret – to landssvikdommer.*

Rettsoppgjøret – to dødsdommer.*

(All litteratur og kjelder märket * er tilgjengeleg i kompendium)